Lecturi paralele sau cum se continuă un proiect

Cu un an înainte am încheiat Lecturiada elevilor, „Istoria unui posibil viiitor", cu un proiect mare, „Citeste cu mine!". Voiam astfel să marcăm încheierea Anului Cărții. „România citește", proiect trecut, din păcate, aproape neobservat. Am avut un neașteptat succes. Poate pentru că se simțea nevoia unor astfel de activități, poate pentru că am folosit perioada respectivă pentru a rememora și evenimentele la 30 de ani după 1989, poate pentru că am avut inspirația să invităm pentru fiecare zi a săptămânii câte un scriitor cunoscut care a intrat în dialog cu participanții… Cert e că au participat din întreaga țară peste 10.000 de copii din toate ciclurile școlare împreună cu profesorii lor. În afară de aceasta, fără să știm ce va urma, am experimentat cu succes, cred eu, calitatea de „instrument de învățare" a Facebook-ului, pentru că descrierea activităților „față în față" și răspunsurile la provocările scriitorilor au fost postate pe grupul Lecturiadei. Atunci am considerat proiectul ca unul de conjunctură și nu m-am mai gîndit la o reluare.

Dar, la începutul lui noiembrie, am observat că au început să fie postate pe grupul nostru (https://www.facebook.com/groups/1990804990946055) tot mai multe inițiative care păreau că să socotească firească reluarea proiectului din 2019. A început Delia Maier de la Liceul Internațional IOANID din București citind cu o nouă generație de elevi povestiri dintr-o carte dragă nouă, *Mică istorie pentru un secol mare*. Ideea i-a prins și pe alți profesori. Apoi cei de la Liceul Teoretic ELF din Cluj au lansat o învitație pentru participarea la un mare proiect interdisciplinar, „Albastru". Mi-a atras atenția o postare a Cristinei Neculăeș, profesoară din Piatra Neamț, care povestea despre un proiect adaptat acestor vremuri de izolare – obiectul lui era cercetarea bibliotecilor personale, iar de la Marcela Ciobănuc din Sibiu am aflat că tema atelierelor lor de lectură on-line va fi călătoria.

O propunere de articol făcută de Ramona Jitaru care ridica o problemă de ordin practic – listele tematice de lectură necesare pentru rezolvarea unei cerințe din Evaluarea Națională − mi-a sugerat titlul proiectului. Și astfel, la mijlocul lui noiembrie, în condițiile stresului și oboselii datorate prelungirii școlii on-line, mi s-a părut că ar fi binevenită o scoatere din rutină prin continuarea proiectului „Citește cu mine!", mutat în întregime în mediul on-line.

Am luat legătura cu autorii postărilor menționate și i-am invitat să lucrăm într-un proiect comun, urmând ca pe pe fondul generos al titlului, „Lecturi paralele", fiecare să-și extindă la scară națională propriile proiecte. Tot împreună am stabilit câteva repere comune și am lărgit sensul titlului. Pe de o parte, vom îngusta perspectiva pentru că vom propune un anume tip de lectură prin care vom face corelații, vom pune în paralel, vom compara sau vom vedea deosebirile dintre texte, pe de altă parte, vom lărgi foarte mult sfera de interes pentru că nu ne mai vom mai opri numai la literatură. Vom „citi", în paralel, cărți de literatură, jurnale, articole, tratate, afișe, desene, BD-uri, reclame; vom viziona filme și spectacole, vom face tururi virtuale prin marile muzee, vom asculta muzică în căutarea înrudirii dintre arte. Sau, ca să „traducem" în limbaj didactic, vom pune în paralel texte literare, nonliterare și multimodale, vom face apoi un pas mare spre celelalte arte, iar cei care doresc vor avea posibilitatea să compare mentalități, profiluri de cititori și obiceiuri de lectură din diferite epoci, deci se vor putea face deschideri spre istorie, filosofie, economie etc. Ca în anii anteriori Editura Art a acceptat să ne fie parteneră.

Au răspuns afirmativ 16 profesori care au acceptat să lucreze în echipe de câte trei. Am stabilit împreună calendarul, câteva reguli comune și activitatea principală. Cu pregătirea, lansarea și ecourile, proiectul a durat o lună. Acestea au fost temele activităților principale care au avut loc între 14-18 decembrie:

1. Luni, 14 decembrie: „Călători și călătorii" sau exploratori, turiști, cititori, scriitori, căutători în spațiu, în timp, în cărți, în realitate și imaginație ș.a.m.d.
2. Marți, 15 decembrie – „De la un text la multe altele" sau de la „Mică istorie…" la alte povești din cărți, filme, BD-uri, cu persoane ori personaje ș.a.m.d.
3. Miercuri, 16 decembrie – „Albastru" sau despre ce ne vorbesc cuvintele, sunetele, culorile în tablouri, cărți, muzică atunci când merg în paralel, se despart, se intersectează, se adună ș.a.m.d.
4. Joi, 17 decembrie: „Cititori și biblioteci" sau Biblioteci din cărți (biblioteca Babel,

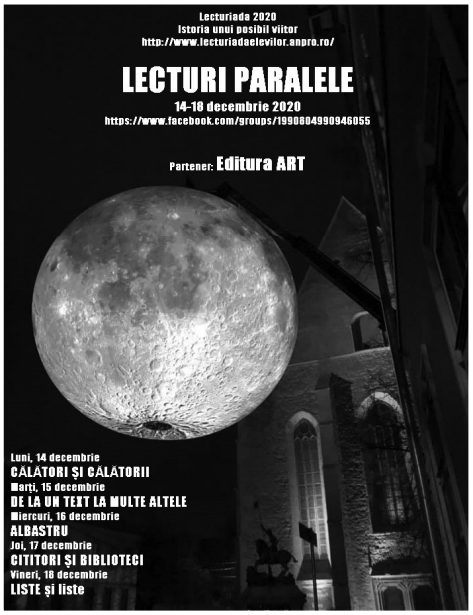

Biblioteca Iad, Biblioteca lui Kien, Cimitirul cărților uitate al lui Carlos Ruiz Zafon) și biblioteci din realitate (ale noastre și ale altora).

5. Vineri, 18 decembrie – „LISTE și liste" sau liste obligatorii, liste de lecturi suplimentare, liste ale cercului, liste tematice, liste personale, listele cu cărțile părinților/bunicilor, listele scriitorilor ș.a.m.d.

Au participat mai puțini elevi decât anul trecut, dar activitățile și proiectele – peste o sută − au fost mai consistente. S-a pus la bătaie multă imaginație și creativitate, folosindu-se din plin noudobândita experiență a școlii on-line, atât de participanți, cât și de organizatori. În numărul viitor al revistei vom publica o selecție a celor mai interesante proiecte.

Cu o săptămână înainte de desfășurarea activităților principale am lansat un concurs de afișe. Am primit 12. Până la urmă, nu numai din motive sentimentale, l-am ales pentru felul în care poate fi „citit" pe cel al cercului Orizonturi. Fotografia, făcută din dreptul școlii lor, are în centru unul dintre cele mai frumoase monumente arhitecturale din Cluj, Biserica reformată construită între 1486 si 1510, în față este statuia Sfântului Gheorghe omorând balaurul, care ne poate duce simbolic cu gândul la mult așteptata victorie asupra pandemiei, iar, din dreapta, o instalație, "Museum of the Moon", lucrare a artistului britanic Luke Jerram, luminează ansamblul.

Monica Onojescu